

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Amor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Athanafius in iis quæ contra gentiles fcripfit, rationem Lyrae comparavit, ubi de anima, mente & fenfu differit: quippe id Lyrae haud diffimile videri ait, quæ rectæ temperata fit, & Mufico qui eam refonare faciat, non imperito. Est enim in Lyrae nervis fuus cuique fonus, gravis, acutus, medius, argutus, atque alius aliis. Conventus autem nullus difcerni aut internofci potest, nifi ficitinis ars accedat. Tum vero modulatio & varia foni fva vitas oftenditur, cum qui Lyram tenet, nervis increpuit, fingulosque apte percurrerit. Eodem modo, cum fenfus in corpore fint tamquam Lyrae compofiti, fi docta mens illis imperavit, difcernet animus, quid abfonum, quid concinnum fit, quale fit unicuique rei temperamentum adhibendum, ut nihil denique facere, aut meditari aggrediatur, quod modulis & tonis non refpondeat, unde concurs concetus exaudiatur. Et nonnulli concordiam inde dici putant, quod chordæ variæ in unam convenient harmoniam: tamen alii concordiam à corde deductam malunt, qui Tullio innituntur Tufculanarum primo dicenti: *Alia cor ipfam* *Concordia unde.* *animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordæque dicantur,* ut in Cordis commentario difputatum: eamque afferunt rationem, quod id locutionis in monumentis antiquis afpiratione caret. Qui chordis infiftunt concordem à Græcis *ὁμόφωνοι* dici opponunt confuefque ajunt veteres elocutiones plerisque in Latinitatis ufum receptis, adjectam confonantibus afpirationem fummovere quatuor tantum admiffis, quæ Scaurus enumerat.

MATRIMONIUM CONCORS. CAP. VI.

Sed nos ut ad concordia fignificata redeamus, illud ex Onirocritarum difciplina deprompfimus, ut fi quis nuptiarum tempore Lyram per fomnium videre imaginatus fuerit, concordiam, id inter maritum & uxorem futuram fignificare.

MUSICA. CAP. VII.

Quæ vero Lyra eft in Neronis numo, ftudium ejus in arte Mufica, & victoriam ex certamine eo partam fignificare crediderim. Fidibus enim eum oblectatum ad infaniam ufque, & in theatris Mufica decertaffe, non fine majeltatis Imperatoris dedecore atque ignominia, fcriptores eorum temporum omnes prodiderunt. Nam is præter numos ea nota perculfos, ftatuas etiam fibi tharædico habitu pofuit.

POMPONII MUSA. CAP. VIII.

Eft & Pomponii Mufæ numus: à cujus altera parte muliebre fignum eft cum Lyra & Plectro, id quid fibi aliud velit, quam ejus cognomentum, non video: five is Pomponius Poeta fuerit, de quo apud Plinium, five qui in bello Mithridatico captus, cum multis vulneribus faucibus ad Mithridatem adductus, interrogatus ab eo efferet, an amicus futurus efferet, fi opera jufu regio daretur, ut curaretur: refpondens, *Si tu, inquit, populo Romano amicus fueris, aliter me quoque femper inimicum habebis.*

AMOR. CAP. IX.

Quoniam vero voluntatum, ftudiorumque confenfus atque fimilitudo amorem parit, celebratur à Platone Lyra inter amatoria monumenta; libro de Anima. Proclusque ubi Venerem Cytheream ab Homero & Hefiodo appellatam exponit, adverfat Hefiodo, neque dictam *ὅτι ἀρεστικὴ καὶ ἡρώδης*, oide μὲν γὰρ ταύτης, καὶ ἡρώδης ἡ καὶ πομμένη ἐχμοὶ ἐν αὐτῇ πύσος τῆς ἐγὼνικῆς Φιδίας. Non affentitur, inquam, Proclus ut Cythera dicta fit à Cytheris, ubi illi templum aræque tot frequentiffimo mortalium conventu colebantur: quia inquit, *καὶ ἡρώδης* vocantur in fua illa, & *alta Cythera* etiam apud Maronem, cujus fcilicet vocabuli fyllaba media per *η* vocalem longam perfcribatur. Dictam vero Cytheream ait, quod univerfa confuetudinis amatoris vim intra fe occultat. Nam & alii Cytheream ab occultanda turpitudine dictam voluere, & illi in abdito templum fuiffe alibi dicimus. *Lyra autem cum omnem in fe fuavitatem complectatur, quamdam cum Amore, cum Venere, cum* *Gratis*

A Gratiis similitudinem præ se ferre videtur, pariq; cum iis illecebra homines illectare. Demumq; hæc illa videtur Amphionis Lyra, cui sponte saxa etiam paruisse perhibentur: cujus rei mentionem facit Apollonius Argonauticis, & Antimenidas primo, donatamq; Amphioni Lyram eam dicit à Musis, quamvis Diolcorides ab Apolline, à Musis tamen etiam Pherecydes Hist. lib. 10.

*Et Amphion
&c. Saxa
movere so-
no testudi-
nis Lib. 10.
Historiarū.*

SEDATUS ANIMUS. CAP. X.

Ridiculum forte nostris videatur, si quis non unum hominem tantum armis instructum quippe Achillem cithara canentem pinxerit, verum & universum exercitum in aciem descendentem, ad citharæ modulos progredientem fecerit quoniam neque citharædi quicquam commune cum armis habere judicantur, neque milites, ferocesque homines ullam hodie liberalium artium disciplinam assequi dignantur. Verum si Lacedæmoniorum disciplinam & instituta respiciamus, invenimus eos ad Lyram cytharæque sonum acies instruxisse, rejeçtisque tubis, & classicis aliis, ad ejusmodi modulationis sonum pugnam inire solitos, id quod indicat illos sedatori quodam animo prælium aggredi consueße. Nam & Homerus strepitum & tumultum in congressu primo barbaris dedit, cum Græcos sensim & taciturnos progredi dixerit. Hanc tamen in Pompejo contationem reprehendit Cæsar, cum in Pharsalia victor evasisset.

HUMANA VITA. CAP. XI.

Qui vero per Lyram humana vitæ rationem exprimi dixerunt, tam eorum, quæ superius de sensibus, atque anima, deque mortalium institutis attulimus, rationem habuisse mihi videntur, quam etiam de naturæ nostræ conditione rem ipsam perpensis. Nam cum in Lyra septem discrimina vocum celebrari comperissent, humanæ vitæ tenorem eadem assidua agitari varietate animæ adverterunt: septima enim hebdomada mas in utero fabricatus existit: septima post partum hora manifestum aut vitæ aut mortis argumentum affert: septimo post die umbilicus astringitur, ac foli deficit, post bis septem manifestum est luminis indicium, post septies septem obtutus firmitas, atque cognitio. Videmus mox à mense septimo dentes pullulare, post bis septem sessionem esse tuam, post ter septem verborum articulationem, post quater septem incessum, post quinquies septem lacris horrore suboriri, post annos demum septem primoribus dentibus expulsi validiores enasci, ac perinde vocis sonum integrum fieri: secundo vero septenario pubescentiam, ac emittendæ genituræ facultatem, roburq; jam ad virilitatem spectare: tertio lanuginem, & crescendi finem: quarto robur, & membrorum plenitudinem. Quinta vero hebdomada, cum virium augmentum, quantum unicuique esse datur, absolutum sit, congruum nuptiarum tempus à Platone conscribi, quod septimo Legum habetur. Sexta autem, partes collectasque vires incolumes servat, ac prudentiæ vigorem affatum subministrat. Septima, diminutionem quippe virium, sed perfectum intellectus & rationis incrementum habet: quare soliti sunt milites ea ætate rude donari, & consiliis rebusque publicis adhiberi. Atque hæc de ratione Horatius ad Meccenatem scribit, se jam donatum rude: nam qui undenos Decembres quater jam, ut ipse de se dicit, expleverat, per septimam hebdomadam deferri jam ceperat. Octavo mox septenario perfectionem & in intellectu, & in ratione videre est, qualis major in unoquoq; jam sperari debeat. Nonus humanitatem ac mansuetudinem adducit. Decimus vitam finiendi plerumque desiderium: quæ omnia versibus elegiacis Solon luculentissime complexus est, Lyramq; suam ita temperavit, ut humanæ vitæ concentum, sonoramque vocalitatem anno septuagesimo terminaret, quem ubi mortales exceßerint, desipere jam, & corda modo hac modo illa subinde videntur aberrare. Neq; multum ab hujusmodi consideratione, quod Magnus Basilus per citharam corpus interpretatur: nam & alii Theologi Psalm. 57. *Exurgere psalterium & citharam*: per psalterium animam, per citharam corpus intelligi volunt, quod ita pluribus esse locis acceptum Euthymius observavit.

LYRÆ FORMA. CAP. XII.

Si quis vero Lyram, qua fuerit apud antiquos specie, intueri velit, non ignoret constare illam ex binis cornibus, jugo, testudineaq; testa: talem enim, ut in Amphione Philostrati est, Mercurius

Ffff

exco-